

اداره خانه سی : دارالقنون
قارشیننده کاش حسن یاشا
مدرسه سی داخلنده در

مراکز توزیعی :
باب عالی جاده سنده (اتحاد
تجارت) کتبخانه سی

آبونه بدلی :
سنه لکی ۱۰۰ غروش
آلتی آلتی ۵۰

آبونه قیدی معامله سی هر سنه ناک برنجی
وایکنجی آلتی آلتی اعتباراً اجرا اولونور

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی

محفصل
۱۳۳۸

مجموعه اسلامی

صاحب ، مدیری ، محرری :

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور

یازانك شخصیتی دکل ، یازینك اهمیت
نظر دقت آلتییر .

کن یازیلردن شایان قبول کورولنلر
تامیخ میراسیله درج ایدیلیر .

کونده ریله جک آثار ، اوقوناقلی
و مختصرجه یازیلنلر اولمالیدر .

فی : غروش

۵

محرم

۱۳۴۳



جلد

۴

عدد

۳۹

بحر حزر آره سنده کی قطعه یه تقسیم اولسان بو
عرقه منسوب بوتون سائر اقوامک استعمال ایتدیکی
تورک لهجه سیدر . دیگر تورکلر میانده ؛ بونلر
اعتباریله ایکنجی (عثمانلی تورکلرندن صوکره)
و اشغال ایتدکری ساحه یه کوره برنجی موقعی
حائزدر . استه پلری ! بحر حزر ایله اورال
طاغلرندن آتایه و غربی تیان شانه قدر امتداد ایدر .
سیاسته ، قزاق حکومتی (جوجی اولوسی) نك
انقسامندن میدانه کلسدر . بو امپراطورلغک پارچه
لانماسی غربده قزاق و قریم مستقل خانلقلرینک
ظهوریله باشلادی و شرقده قزاق (صویوز) ی نك [۱]
موجودیتیه ختامه ایردی .

فی الحقیقه ۱۴۵۵ تاریخته طوغرو جوجی ایکی
ریشک قومانداسنده بر قاچ فرقه ، (ابوالخیر)
خانک توابعی اولان اوزبکلردن آریله رقی تورکستانک
جنوب شرقیسنده (چو) نهرینک کنارینه یرلشدیلر
مختلف دورلرده کندیلرینه دیگر برچوق فرقه لرده
التحاق ایتدی . و بو وجهله یواش یواش مهم بر
(اردو) [۲] میدانه کلدی که باشنده دایما جوجیلرک
سلاله سندن بر خان بولنیوردی .

قزاق اردوسی [۳] بویه جه اوز بکلرک ضررینه
متمادیا تراید ایتدی . چقنای اولوسنه التجا ایتیش
مهاجرلرندن نشئت ایتیش اولان قزاقلر ۱۵۲۳
سنه سنده بر میلیون واون طقوزنجی عصرک مبدأده
ایکی یچق میلیون نفوسه بالغ اولمشدی . حال حاضرده
اوج ، درت میلیون قدر صاییه بیلور .

[۱] روس مؤافلری ، قونفده راسیون ، اتفاق
معنا نه اولان بو اسم ایله قزاق قومنک سیاسی حال تشکلی
قصد ایدیورلر .

[۲] اردو : اسکیدن قرال اردوگاهی ، اردوگاه
معنا سنه ایتیش .

[۳] مورخلره کوره قزاق کلمه سنک معناسی :
حر کیمسه لر ، مستقل .

کلدیکی وقت دمله نمش و حرارت لازمه سنی محافظه
ایتیش اولدینی حالدده چقاریردی . بمضاده صوبی
بزده قاینا تدریر ، دایما طاشیدینی زنبیل ، یاخود
چانطه دن چقاردینی چانی چایدانه آتوب دمله ندیریر
ایدی .

ادبی و عارفانه محفوظاتی پک زیاده اولدیغندن
هر درسده برچوق بیت سویلر و یازدیریردی . او
وقت کنجک ایجابی بنده حافظه م قوتلی اولدیغندن
همان هپسی ذهنده قالیردی . مع الاسف که او حافظه
شیمدی حفظناه ! دینه جک بردرکه یه دوشدی .

مرحومدن اوده ، جامعه و مدرسه ده تدرسم
جمعاً یکون اوج درت سنه یی بولور .

مابعدی وار طاهر المولوی

قیرغیز - قزاقلره دائر معلومات تاریخیه

تورک و مسلمان اولان قزاقلره دائر معلومات تاریخیه من
پک نقصاندر . یوبابده بر چوق ووس و ثنائی موجود
ایسه ده اولردن استفاده ایتمه من - روسجه نك آره مزده
انتشار ایتمه مش اولماسندن - ممکن دکلدن . اسلامیه عائد
قیمتلی نشریاتیه معروف فرانسه جه (عالم اسلام) مجموعه سی
بو قومک تاریخی اوزون بر تبصانه ده نقل ایدیور .
جممزه ک غیر مساعد اولسندن بومهم بندک آنجی بر خلاصه سنی
نشر ایتک تصورنده بز . مع مافیه اثرک مقدمه سنی شایان
اهمیت کوردیکمزدن بوجه آتی اقتباس ایدیورز :

* *
« بوراده طویلایه بیلدیکمز ناقص و غیر کافی
معلوماتدن - آسیانک صوک بدوی قومی اولان -
قزاقلرک تکامل تاریخیسی خطوط عمومیه سی واضحاً
آکلاشیلور .

تورک عرقه منسوب قزاق قومی ، منشألری
مخالف فرقه و قبائلک اجتماعندن تشکل ایدر .
اولردن بعضیلرینه اوز بک ، باقشیر ، قریم تاتارلری
و نوغایلرده دخی تصادف اولنور . قزاق لسانی ؛
یکرمی آلتی میلیونلق نفوس بحر منجمده شمالی ایله

وقاسم خان کبی بیوک بر محاربه (تیاوقا) یاخود (تا اوکه) کبی بر تشکیلات و تنظیماتی به (ابلا) کبی دیپلمات وای بر رئیس حکومت ملک بولونیورایدی. اون یدنجی عصرک نهایتده ؛ قزاقلر ، غرباً اورال طاغلری، شرقاً (آلا) طاغلری آرسنده کی استهلری اشغال ایدیورلر. تورکستان و طاشکند شهرلری طوپراقلرینک مرکزی اولور. بودوره قزاق قومی عظمتنک اک پارلاق دورینی ادراک ایدیور. فقط اون سکزنجی عصرک یدایتنده اوچ (یوز)ه [۱] منقسم اولوب (چونقارلر) ک استیلاسی ایله تهد ایدلیدی کبی فرقه رئیسلرینک متمادی غوغالری یوزندن محو اولان قزاقلر برضعف دوری کچیریورلر. کوچوک واورته یوز ؛ سیریایی فتح ایله کنیدیلرینه قومشو اولان روسیه نك تحکمی آلتنه کیرمکه بر آرزوکره راضی اولویور. مع مافیه بو انقیادک نتایجندن روسیه یه قارشى مکلف اولدقلری وظائفدن اصلاً خبردار دکلدیلر .

(چونقار) ایمپراطورلغنک ستوطی ، قزاقلرک شرقه یعنی (چونقار) لرک تضییقیله چیققلری اراضی یه دوغرو ، توسع ایتهلرینه مساعد بولونیور. لکن تکرار مستقل بر حیات اکتساب ایتمکه موفق اوله میورلر، نفوذسز و انصافسز خانلرک دور سلطنتلرند منقسم اولملرینه رغماً بر عصره یقین بر مدت ؛ کنیدیلرینی «روس تبهسی» یا یمنه تثبث ایدن روسیه یه قارشى دورویورلر ۱۸۴۲ ده (کوچوک یوز) ده ۱۸۳۰ ده (اورته یوز) ده خانلره تصادف ایدیور .

(اولوغ یوز) کلنجه: او ، اول (چونقار) لر، صوکره چین و خوقنده طرفندن حذف ایدیلوب اون طقوزنجی عصرک نصف اخیرنده روس تحکمی آلتنه کیریور .

[۱] اولوغ یوز ، اورتا یوز ، کوچوک یوز .

نفوسلری چوغالدنجه ؛ وسطی آسیاده کنیدیلری کبی مسلمان ویا پوت پرست موغول ، اوزبک ، نوغای ، باقشیر ، قالموق و چونقارلر آراسنده دها مهم موقع اشغاله باشلادیلر .

تشکیلات داخلیهلری ، منشأی تورک اولان اقوامک عینی در . هر (اوروق) ک [۴] بر (آق صقال) ی واردر ...

مهم بر فرقه نك افرادی سورولری و اموالی ایچون امین بولنور . رئیسلری اهالی ایتسلرند فوق العاده بر تأثیر اجرا ایدر . خانک نفوذی ، خارجی مسائله منحصردر حتی اخذ عسکر ایچون عرض افتقار ایتدیکی فرقه و رؤسانک یاردیمی اولاینجه بر شی یاپاماز .

بودوی قومک منابع ثروتی سورولر و محاربه تشکیل ایدر. غنیمت طوبیلامغه خواهشکار و جسور سواری اولان قزاقلر جرأتکارانه آقینلرده کسب مهارت ایتشلردر . چولده کی وقایعی دقتله تعقیب و شهرلر اوزرینه یا باجقلری هجوم فرصتی بکلرلر، مع مافیه خارجی تأثیرلری ؛ خیمه لیلرک بر آرهلق خانلرینی قزاق سلطانلرندن انتخاب ایتهلرینه رغماً هیچ مرتبه سنده قالمشندی . بوکا مقابل کندی اراضیلرندن کچرک روسیه یه ، چین ، بخارایه ، خیمه یه ، طاشکند و سائر تجارت شهرلرینه کیدن یوللرک حاکمی بولسدقلرندن کاروانلرک مقدراتی الارنده ایدی . جوار بمالکک مواشیسنی ده اونلر تأمین ایدرلردی .

عین دورده اجرای سلطنت ایدن اوز بکلر دوننده قالان ، قزاق خانلر سلاله سنک کوستردیکی علامت حیات پک شایان دقتدر : ۱۴۵۶ سنه سنده تأسس ایدن بوسلاله ۱۸۳۰ یه قدر دوام ایدیور [۴] قزاقلر ؛ فرقه ، قبیله و بر قسمی هانکی فرقه یه منسوب اولورسه اولسون (اوروق) ویا (رو) دیزلر .

و بخارا خانلری مغلوب ابتدا کدن صکره (سیردریا ، ایل ، ایسیق قول) ، یرلشدیلر . آرتق قزاق استهلری ، مسلمان اقوامک یاردیمندن محروم قالمش ایدی . ۱۸۶۸ ده جدی بر مشکلاته تصادف اولمقسنزین استهلده ، اداره روسلشدیلر .

صوک اختلال ۱۸۷۰ ده ، (آدای) قیله سنده باش کوستردی . اوج سنه صکره (خیوه) خانی (سیر) و (آمودریا) آره سنده کی استهلری روسیه یه ترک ایتمکه مجبور اولدی . ۱۸۸۱ دن اعتبار آروسیه توسع ایتدی . روس تابعیتنه کیرن تورکملر قزاقلرک احاطه سی اتمام ایتدیلر .

حال حاضرده (۱۹۱۶) ، روسلرک (قیرغیز) تسمیه ایتدکری دوت میلیون نفوسلق بوز اهالی ، روسیه ایمپراطورلغی اقوامنه عائددر . (استهب ایالاتی) نامی ویریلن (تورغای ، آقونسک ، سمیالنسک) پروونسلینی اشغال ایدو . سیردریا سمیره ج ، تورکستان ایالتلرنده ، (آستراخان) حکومتده دخی قزاق قیله لر کوریلور .

معمدی

طلبه محفل :

طلبه عموم جمعیتدن وارد اولمشدر :
[طلبة عموم جمعیتی ، توحید تدریسات مناسبتیه آتیده کی پروتستوی تلغرافله معارف هیئت علمیه سنه کشیده ایلشدر .]

توحید تدریسات مناسبتیه بر قسم مدارسک لغوی قراری حقنده استانبول مطبوعاتنده کورولان حوادثدن پک متأثر اولان طلبه علوم نامه طلبه علوم جمعیتی قرار واقعدن دولایی هیئت علمیه کی پروتستو ایدر واسباب موجه لایحه سنک ایلک پوسته ایله تقدیم ایدیلر چکنی بهان ایلر .

بودورده روسیه یه یواش یواش داخل اولان قزاقلر بدوی حیاتلرینه دوام ایدیورلر . مایک اولدقلری اراضینک فاتحلر طرفندن متماًدیاً کوچو-
لتولمسی ، اولنری قسماً حیوان تشدیر مکدن واز کچیره رک زرعیات ایله مشغول اولمغه اجبار ایدیور بویله جه طور اغه مربوط اولوبورلر .

اون سکزنجی عصرک نهایته قدر قزاق قومی ۱۷۲۳ تاریخندن بری روس تحکمی آلتنده بولنیور ایسه ده حقیقت حالده ایمپراطورلق ایله ظاهری بر رابطهنی واردر . فقط اون طقوزنجی عصر طرفنده عرض اتقیاد ایتمش قومی دهایی طانیق نتیجه سی اوله رق ، محلی مأمورلر طرفندن برطاقم ماهر تدابیر اتخاذایدیور . بوجهله روس دعواسی قزاق قومنک بولندینی قرارسزلقدن بالاستفاده قزاقلش اولیور . آچلق ، سلطانلر آره سنده کی غوغالر ، مهاجرت (کوچوک یوز) ی او قدر ضعیف دوشورمشدی که روس حکومتک ایشی قولایلشمشدی .

۱۸۲۴ ده ، خانلرک القاسی ، مخلوع خانک غیر ممنون اولمسنه سبب ویردی ایسه ده اهالی یی عصیان سوک ایدمدی . صوک خانلق دعواسنده بولتان سلطان (کینسارا) روس حکومتنه اون سنه مقاومتده بولندی .

۱۸۴۷ ده ، وفاتندن صکره بعض چته رؤساتی اهالی یی قیامه تشویق و کندیسنک آچدینی یولی تعقیب ایتمکه تشبث ایتدیلر . لکن محلی روس مقامات عائد سنک بحریکسنرلکنه رغماً بوحرکات اهالی ییتنده انتشار ایدمدی . ۱۸۱۱ و ۱۸۳۵ ده ایکی دفعه ده یکی قزاق اراضیسی روسیه یه الحاق ایدلدی .

۱۸۶۴ دن ۱۸۶۸ ده قدر روسلر خوقند